

Adviesraad Sociaal Domein
GEMEENTE LOON OP ZAND

Aan: Het college van B&W van de Gemeente Loon op Zand

Kaatsheuvel, 24 maart 2026

Betreft: Advies ASD op Concept Participatiebeleid

Geacht College,

Met belangstelling heeft de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) kennisgenomen van de Concept Nota Participatiebeleid d.d. 5 februari 2026. Wij zijn blij te constateren dat u de ambitie heeft om participatie binnen de gemeente Loon op Zand te versterken en te structureren. De nota bevat een duidelijke visie, een uitgewerkte participatieladder en een beschrijving van de diverse rollen.

De ASD heeft met plezier gewerkt aan het advies. Hierna (deel 1) vindt u onze vragen, opmerkingen en adviezen. Vervolgens hebben we in deel 2 van ons advies een verandering van perspectief beschreven. Namelijk de inwoner als startpunt te nemen voor participatie en daarom de gebruikte termen vanuit het perspectief van de inwoner te beschrijven. Wij zijn bereid ons advies nader toe te lichten.

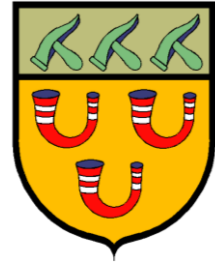
De ASD gaat ervan uit dat we bij de verdere invoering van het participatiebeleid betrokken blijven.

Met vriendelijke groet,

De Adviesraad Sociaal Domein

Jan Bernard Koolen,
Voorzitter

Paula Camps
Secretaris

Deel 1.

Wij hebben voor u de volgende adviespunten genoteerd:

1. Begin met uit te leggen, te vertellen waarom de gemeente participatiebeleid maakt? Wat is het probleem dat met dit participatiebeleid wordt opgelost? Welke alternatieven zijn er voor oplossingen van dat probleem en waarom zou burgerparticipatie daarbij het antwoord zijn?
  - a. Advies: Vermeld je doel, in een epiloog. Laat zien hoe het in 2030 zal zijn.
  - b. Vermeld een overzicht met voorbeelden in de opzet 'van...naar', en van 'is naar wordt'.
  - c. Vermeld wanneer inwoners NIET mee mogen beslissen. Vermijd taal als 'waar mogelijk'. Wees specifiek.
  - d. Faciliteer extra middelen en methodieken (anders dan een enquête of inwonersavond) om de 'stille' bewonersgroep te bereiken.
2. Hoe gaat het plan van uitvoering er uit zien, verlopen? Wat is de tijdslijn tussen concept, implementatie en evaluatie (proces)?
  - a. Advies: Om te voorkomen dat participatie een vinkje wordt voor projecten waarvan de kaders al vaststaan, adviseren wij bij elk participatietraject een verplichte evaluatie. Daarin kan vastgesteld worden waarom iets wel of niet opgenomen is geweest. Hierna kan worden bijgestuurd voor vervolg participatietrajecten (PDCA).
3. Wat gaat de inwoner merken bij de invoering van dit Participatiebeleid?
  - a. Advies: Bedenk communicatievormen die de inwoners aanspreken en waar inwoners actief in mee kunnen doen (via kunstvormen, sport, spel).
4. In de nota lezen we dat het nieuwe participatiebeleid wat bijgestuurd is in tijdsplanning, vooral met de bedoeling om de gemeenteraad goed in positie te brengen en hen comfort te geven over het traject. Hoe brengt u uw interne organisatie op orde?
  - a. Wij adviseren u om tijdens het op orde brengen van uw organisatie gelijktijdig ook de inwoner hierbij te betrekken. Bijvoorbeeld door een proefproject te starten en daarbij leren van en met elkaar als expliciet onderdeel in het proefproject op te nemen. Leren doe je samen. Dus niet alleen de lerende organisatie van de gemeente, maar ook de lerende organisatie van de

inwoner(s), wijken en buurten. Hoe wordt deze lerende organisatie vormgegeven? Hoe zorgen we ervoor dat minder kansrijke, mindervalide en andere kwetsbare doelgroepen ook in deze lerende participatieve organisatie gaan deelnemen?

5. Participatieladder: Is de gemeente bereid om bij grotere maatschappelijke thema's ook daadwerkelijk de beslissingsbevoegdheid bij inwoners neer te leggen (trede 5). Op welke wijze gaat de gemeente dit aanpakken?
  - a. Advies: Begrens streng op voorhand, verduidelijk op rollen en verantwoordelijkheden, financiën rechten en plichten. Eerst in de begrenzing ervaring opdoen, daarna het oprekken van deze begrenzing.

Deel 2

Wij adviseren het perspectief te veranderen. Start met het perspectief vanuit de inwoner. Vervang de term overheidsparticipatie door inwonersparticipatie en vv. Dus inwonersparticipatie wordt overheidsparticipatie.

Daardoor zien wij de teksten in de nota Participatiebeleid wijzigen:

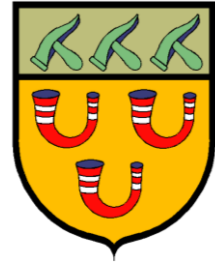
VAN:

De gemeente heeft een concept participatiebeleid opgesteld. In dit beleid staat hoe we inwoners, ondernemers en organisaties willen betrekken bij plannen en besluiten van de gemeente en hoe we met hen willen samenwerken bij inwonersinitiatieven. Het college van burgemeester en wethouders heeft het concept vrijgegeven voor inspraak. Dat betekent dat jij het nu kunt bekijken en jouw mening geven.

NAAR:

De gemeente heeft een concept participatiebeleid opgesteld. In dit beleid staat hoe inwoners, ondernemers en organisaties ons, gemeente Loon op Zand, kunnen en willen betrekken bij hun plannen en voornemens om hun wijk, buurt en straat, hun onderneming en vereniging te verbeteren en hoe zij het best met de inwonersinitiatieven kunnen en willen samenwerken met de gemeente. Het college van burgemeester en wethouders heeft het concept vrijgegeven voor inspraak. Dat betekent dat jij het nu kunt bekijken en jouw mening kan geven. In het Beleidskader Sociaal Domein zijn voldoende voorwaarden en uitgangspunten opgenomen waar binnenin deze vorm van participeren zal gaan floreren.

Adviesraad Sociaal Domein
GEMEENTE LOON OP ZAND

VAN:

We vinden het belangrijk dat inwoners kunnen meedenken, meepraten en meedoen bij plannen die hun leefomgeving raken. Bijvoorbeeld bij veranderingen in de wijk, nieuwe projecten of beleid over zorg, duurzaamheid of verkeer. In het participatiebeleid leggen we vast wanneer en hoe we participatie inzetten en wat jij daarbij van de gemeente mag verwachten.

NAAR:

We willen inwoners stimuleren plannen voor hun leefomgeving te ontwikkelen en met ons te delen, zodat wij, de gemeente, met hen mee kunnen denken, met hen mee kunnen praten en met hen mee kunnen doen.

De consequentie van dit andere startpunt, namelijk de inwoner, is dat de werkwijze 'Stappenplan voor Overheidsparticipatie' zal moeten worden uitgewerkt en toegevoegd.